

Delårsrapport augusti 2017

Innehåll

Innehåll.....	1
Bakgrund.....	2
Det här är Kunskapsförbundet	3
Kunskapsförbundets vision -drömmen om framtiden	4
Förvaltningsberättelse	5
Händelser under året	5
Målavstämning	7
Ekonomisk analys.....	13
Finansiering	14
Driftsredovisning	14
Investeringsredovisning	15
Verksamhetsberättelser per verksamhet.....	16
Direktion.....	16
Förbunds kontor	17
Gymnasieskolan	18
Vuxenutbildning	23
Stöd och service	26
Ekonomiska sammanställningar.....	29
Resultaträkning	29
Kassaflödesanalys	29
Balansräkning.....	30
Redovisningsprinciper	31
Noter	32
Begreppsförklaringar.....	35

Bakgrund

Kunskapsförbundet Väst är det kommunalförbund som är resultatet av en gemensam ansats av Trollhättans stad och Vänersborgs kommun att bättre möta efterfrågan och förutsättningarna för de frivilliga skolformerna genom ett samarbete mellan gymnasieskola och vuxenutbildning över kommungränserna.

Kunskapsförbundet Väst ansvarar sedan 2013 därmed för den gymnasieskola, gymnasie-särskola, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna (Särvux) samt utbildning i svenska för invandrare (Sfi) som bedrivs i Trollhättan och Vänersborg.

Enligt förbundsordningen har Kunskapsförbundet till ändamål:

- » Att genom mellankommunal samverkan rörande tillhandahållandet av utbildning inom de frivilliga skolformerna uppnå ökad utbildningskvalitet för ungdomar och studerande i medlemskommunerna.
- » Att i samverkan med förbundsmedlemmarna och externa

aktörer skapa förutsättningar för ett livslångt lärande

- » Att vara en viktig part i arbetet med att öka medlemskommunernas långsiktiga attraktionskraft samt
- » Att verka för att de frivilliga skolformerna ska vara en drivkraft i samhällsutvecklingen

Genom rollen som ansvarig för Trollhättans stad och Vänersborgs kommun gymnasie- och vuxenutbildningar övertar

Kunskapsförbundet förbundsmedlemmarnas lag- och författningsstadgade skyldigheter och befogenheter för dessa verksamheter. Det innebär att Kunskapsförbundet utöver de övergripande områdena *kvalitet* och *attraktivitet*, vilka presenterats utifrån förbundsordningen ovan, också ansvarar för att upprätthålla en *effektiv* organisation.

Kortfattat kan man säga att Kunskapsförbundet har i uppdrag att uppnå högsta möjliga kvalitet i den pedagogiska verksamheten, inom ramen för den tilldelade resursen.

Det här är Kunskapsförbundet

Kunskapsförbundets gymnasieutbildning består av gymnasiet och gymnasiesärskolan. Drygt 2 900 elever går på Birger Sjöberg-gymnasiet i Vänersborg, Magnus Åbergsgymnasiet och Nils Ericsonsgymnasiet i Trollhättan. Gymnasiet omfattar 16 nationella program, lärlingsprogram samt introduktionsprogrammen. Flera program finns i både Trollhättan och Vänersborg och gymnasiesärskolan finns på Magnus Åbergsgymnasiet.

Vuxenutbildningen finns i Vänersborg och i Trollhättan och har drygt 2 300 heltidsplatser. Vuxenutbildningen består av utbildningsformerna Grundläggande vuxenutbildning (Gruv), Gymnasial vuxenutbildning (GYvux), Utbildning i svenska för invandrare (Sfi) och Särskild utbildning för vuxna (Särvux). Utöver detta bedriver vuxenutbildningen utbildningar som beviljats genom statsbidrag, såsom yrkesutbildningar, lärlingsutbildning och yrkeshögskoleutbildningar (YH). Det finns också uppdragsutbildningar som finansieras av olika uppdragsgivare.

Direktionen, tillika styrelsen, är det högsta beslutande organet i Kunskapsförbundet Väst och har det yttersta ansvaret för all verksamhet i förbundets regi. I juridisk bemärkelse är direktionen enligt kommunallagen både den beslutande församlingen (att jämföra med kommunens fullmäktige) och styrelse.

Direktionen består av 14 ordinarie ledamöter och 14 ersättare från de båda medlemskommunerna. Ordförande, vice ordförande och andre vice ordförande utgör tillsammans direktionens presidium. I delegationsordningen framgår de ärenden där direktionens beslutanderätt har delegerats.

Förbundsdirektören är förbundets högste tjänsteman och har det yttersta ansvaret mot direktionen. I direktörens förbundsledningsgrupp ingår verksamhetschefen för gymnasie- och gymnasiesärskolorna, verksamhetschefen för vuxenutbildningen, verksamhetschefen för stöd och service, kommunikations- och kanslichefen, utvecklingschefen, personalchefen samt ekonomichefen.

Gymnasiechefen är chef över rektorerna i gymnasie- och gymnasiesärskolan och ansvarar dessutom för övergripande elevhälsa och bibliotek i gymnasieverksamheten.

Vuxenutbildningschefen ansvarar för motsvarande funktioner inom vuxenutbildningen och är chef för rektorer för vuxenutbildningens olika verksamheter.

Verksamhetschefen för stöd och service är chef över enhetscheferna som ansvarar för lokaler, administration, IT, vaktmästeri, lokalvård, skolmåltider och café i både gymnasie- och vuxenutbildningen.

Förbundskontoret arbetar strategiskt med ledning av förbundet och består av kvalificerade stödfunktioner som servar verksamheterna och direktionen med arbete inom områden som kommunikation, utveckling, juridik, ekonomi och personal. Förbundskontorets arbete kan jämföras med arbetet som görs på kommunernas kommunlednings- och skolförvaltningskontor.

Kunskapsförbundets vision - drömmen om framtiden

En drömfabrik där alla växer och känner framtidslust.

Visionen är den övergripande ledstjärnan för Kunskapsförbundet och anger färdriktningen och ambitionsnivån för hela organisationen. Med visionen menas att Kunskapsförbundet vill se på sig själva som en drömfabrik, en plats dit alla kan komma med sina drömmar. Det kan vara drömmar om yrken, om branscher eller om att utvecklas såväl individuellt som tillsammans med andra.

Kunskapsförbundet vill inte vara en fabrik där man producerar exakt likadana produkter i en monoton process, utan vi ser oss tvärtom som en drömfabrik som förädlar råvaror med perfekta förutsättningar för att var och en ska kunna växa som människa, bortom läroplanen.

Tänk om alla som utbildar sig i Kunskapsförbundet känner lust och glädje inför framtiden och att de kan bli utrustade med hopp, självförtroende och tillförsikt, förutom lagstadgade kunskaper och färdigheter. Det är visionen som Kunskapsförbundet tar sikte på.

Förvaltningsberättelse

HÄNDELSER UNDER ÅRET

KVALITETSSTÄMMA

I slutet av januari ägde Kunskapsförbundets tredje Kvalitetsstämma rum, den här gången i Birger Sjöbergsgymnasiets nyrenoverade aula. Under en hel dag hjälptes rektorer, lärare och tjänstemän åt att på olika sätt belysa Kunskapsförbundets framgångar och utmaningar i förhållande till målen för utbildningen. Elevernas kunskapsresultat såväl som möjligheter att bli så mycket de kan som människor stod innehållsligt i centrum för dagen.

Syftet med kvalitetsstämman är att Kunskapsförbundets direktion ska ges tillfälle till en mer nyanserad presentation av, och dialog runt, enheternas och förbundets måluppfyllelse och pågående kvalitetsarbete. Kvalitetsstämman är också ett tillfälle för de som arbetar i, eller i samarbete med, Kunskapsförbundet att få syn på det utvecklingsarbete som pågår i organisationens olika verksamheter. Givetvis var många representanter för medlemskommunerna inbjudna.

Kvalitetsstämman är en del av en ständigt återkommande kvalitetsdialog med direktionen. I Mål- och resursplanen finns ett årshjul över hur kvalitetsdialogen ligger utspridd över året och vilka aktiviteter den består av.

Kvalitetsstämman ska ge huvudmannen svar på frågorna om:

- Vilka elevresultat, i relation till de nationella målen, har vi fått syn på?
- Vilka utvecklingsområden har vi identifierat utifrån resultaten i relation till de nationella målen?
- Vilka områden för utveckling prioriterar vi nu och varför?
- Vilka aktiviteter har vi redan genomfört i syfte att närma sig målen?

- Vilket lärande/måluppfyllelse/förändring har tidigare genomförda aktiviteter resulterat i?
- Vilka nya evidensbaserade aktiviteter planerar vi genomföra utifrån aktuella resultat och analyser?
- Resonemang om förutsättningar och potential för fortsatt lärande och resultatutveckling.

PERSONALEVENT

I april samlades alla medarbetare i Kunskapsförbundet för ett gemensamt personalevent i Folkets hus i Trollhättan. Förutom mingel och gemenskap innehöll dagen föreläsning med Michael Södermalm på temat "Vinnande attityder och arbetsglädje". Med mycket humor, erfarenhet och kunskap fick Michael personalen att skratta och reflektera över egna och andras attityder och vilket ansvar jag som individ har för att bygga arbetsglädje i vardagen. På kvällen arrangerades även en personalfest med middag och underhållning. Cirka 300 personer valde att köpa biljetter till kvällens evenemang.

Utvärderingen av personaleventet visar att hela evenemanget var mycket uppskattat av medarbetarna.

"Just helheten, att få vara med om en heldag av det här slaget känns lyxigt och att man som personal värdesätts av sin arbetsgivare. Att alla personalgrupper deltog är också viktigt för att skapa gemenskap och visa på öppenhet och bra värderingar." (Kommentar från utvärderingen av Personaleventet.)

SERVICEBEMÖTANDE MOT HOT OCH VÅLD

Vid den centrala skyddskommitténs utvärdering av det systematiska arbetsmiljöarbetet 2016, samt i dialog med skyddsombud och medarbetare på våra skolor, framkom ett behov av att belysa ämnet

”hot och våld i skolan” som ett prioriterat område i det fortsatta arbetsmiljöarbetet. Målsättningen är att genom utbildning, systematik och dialog nå en ökad känsla av trygghet på arbetsplatsen, en ökad kunskap om hantering av uppstådda situationer, samt i högre grad kunna förebygga händelser. Som en del i detta arbete arrangerade Kunskapsförbundet vid höstterminens start en halvdagsföreläsning för samtliga medarbetare under rubriken ”Servicebemötande mot hot och våld”. Ronny Irekvist, med stor erfarenhet inom säkerhet och konflikthantering gav en uppskattad föreläsning, som även inkluderade handfasta tips och övningar i självförsvar och deeskalerande bemötande.

NYA YH-UTBILDNINGAR

Hösten 2017 startade Kunskapsförbundet flera nya yrkeshögskoleutbildningar och sedan hösten 2016 har vi nästan fördubblat antalet studerande på yrkeshögskolan. I augusti fanns drygt 200 registrerade elever att jämföra med 120 elever hösten 2016 och 24 elever våren samma år. De YH-utbildningar som nu bedrivs i lokaler i Vänerparken, Vänersborg, är:

- Filmarbetare i specifik teamfunktion för spelfilm och TV-drama
- Medicinsk sekreterare
- Specialistutbildad undersköterska akutsjukvård
- Underhållstekniker.

VÄNERPARKEN – KOMPETENSCENTRUM FÖR VUXENUTBILDNING

Kunskapsförbundets verksamhet i Vänerparken har utökats markant under hela 2017. Detta beror dels på utökningen av YH-utbildningarna och dels på att flera vuxenutbildningar har flyttat från Nils Ericsonskolan till Vänerparken då antalet elever ökar på gymnasieskolan. Renovering och anpassning av lokaler pågår på flera våningsplan i Vänerparken i syfte att skapa bra undervisningslokaler och goda arbetsplatser för elever och personal.

MAGNUS ÅBERGSGYMNASIET FRÄSCHAS UPP

Magnus Åbergsgymnasiet har under sommaren och hösten fått en lättare uppfräschning av vissa lokaler. Det handlar bland annat om större studieytor, inköp av nya möbler samt anpassning av lokaler för Språkinstruktionen. El- och energiprogrammet finns från och med augusti enbart på Birger Sjöbergsgymnasiet.

MÅLAVSTÄMNING

"Bevarad och förstärkt utbildningskvalitet ska vara en ledstjärna för kommunalförbundet. Utbildningskvalitet leder till konkurrenskraft och inspirerar eleverna att välja det kommunala utbudet inom gymnasieskolan och vuxenutbildningen".

(Projekt rapport Kunskapsförbundet Väst, Malmö 2012)

I. ALLA ELEVER SKA NÅ ALLA MÅL

Eleverna ska nå de nationella målen för utbildningen i större utsträckning och i högre grad. Skillnaderna i måluppfyllelse mellan Kunskapsförbundets utbildningar, skolhus och elevgrupper ska minska.

Kunskapsförbundets utbildningar ska hålla en hög kvalitet, vilket innebär att syftet med utbildningen ska uppfyllas. När de statligt uppsatta målen i läroplanerna för utbildningarna nås fylls syftet och vi vet att vi håller en tillräckligt hög kvalitet.

De statliga målen i läroplanerna är många och kan grupperas i stora och komplexa områden som hälsa och välbefinnande, engagemang och lust att lära, kunskap och lärande samt personlig utveckling. Kunskapsförbundet arbetar med att öka uppfyllelsen av samtliga mål men fokus för utvecklingsinsatserna under delåret har fortsatt varit förbättrade kunskapsresultat för eleverna och ökad likvärdighet mellan Kunskapsförbundets olika utbildningar.

I den här delårsrapporten redovisas resultat från 2017 års Elevenkät. Den genomfördes under våren 2017 och sammanställdes i maj månad.

Elevenkäten mäter hur väl Kunskapsförbundet lyckas få eleverna att, enligt deras egen mening, nå mål andra än dem som är kunskapsresultat och ofta återgivna som kursbetyg. I läroplanernas inledande kapitel uttrycks mål som konkretiserar skolans bildnings- och värdegrundsuppdrag.

Elevenkäten har som syfte att mäta elevernas upplevelse av hur väl de anser att Kunskapsförbundet möjliggör måluppfyllelse inom dessa målområden. Mer explicit ställs frågor om elevernas upplevda inflytande, motivation, samspel med lärare, stöd, extra anpassningar och trygghet. Hur elever har möjlighet att samspeja med omgivningen och utveckla motivation är helt avgörande för lärandet och därför blir det också centralt att försöka mäta. Lyckas vi här ökar möjligheterna att lyckas också inom det ämnesbundna kunskapsområdet, vilket är ett prioriterat mål för Kunskapsförbundet.

Resultat och prognos

Resultaten från 2017 års Elevenkät, den tredje någonsin, visar att en majoritet av de kunskapsförbundselever som besvarat enkäten trivs bra och anser att Kunskapsförbundet bjuder dem goda förutsättningar att lyckas med sina studier. Eleverna på vuxenutbildningen är, liksom tidigare år, generellt sett mer positiva i sina svar än vad gymnasieeleverna är, dock ger båda grupperna utbildningen höga betyg totalt sett. Svaren på de olika frågorna varierar mellan 2,65 och 3,62 på en fyrgradig skala där höga värden är mer positiva än låga. Några få frågor är ställda så att låga värden är

att likställa med ett positivt svar istället. I de fallen varierar svaren mellan 2,48 och 2,08 på den fyrgradiga skalan.

Inga större skillnader eller mönster i hur män och kvinnor upplever sin utbildning och undervisning har upptäckts på vuxenutbildningen. Inte heller i gymnasieutbildningen återfinns några markanta skillnader mellan män och kvinnors upplevelser, men en viss tendens att kvinnorna på Kunskapsförbundets gymnasieutbildningar är mindre nöjda med studieron och möjligheten till extra stöd än männen är dock synlig.

Flera av de mest positiva resultaten återfinns i svar på frågor som återspeglar hur eleverna upplever relationen till sina lärare och den undervisning de ger regi för. Särskilt bra tycker eleverna att lärarna är på att ge män och kvinnor likvärdiga förutsättningar, att hjälpa till när hjälp efterfrågas och på att på ett begripligt sätt klargöra vad som ska göras i skolarbetet. Resultaten visar också att eleverna i hög grad upplever att elever och lärare respekterar varandra och tillsammans samskapar en tillåtande och respektfull miljö.

Några tydligt negativa resultat är svåra att finna. De minst positiva värdena återfinns i gymnasieelevernas svar på frågor om inflytande över undervisningens innehåll och i utformningen av de gemensamma förhållningsreglerna, de så kallade ordningsreglerna, som ska utarbetas av lärare och elever tillsammans. Upplevelsen av att skolarbetet är roligt och att det är tillräcklig studiero på lektionerna rymmer också potential för förbättring i gymnasieskolan.

Svaren på frågan "Jag känner mig trygg i skolan" är tillsynes positiva, 3,34 för gymnasieskolan och 3,62 för vuxenutbildningen på den fyrgradiga skalan. Men Kunskapsförbundet kan naturligtvis inte nöja sig med annat än att *alla* elever känner

sig trygga i våra skolor och därför måste området fortsätta uppmärksammas i det dagliga likabehandlings- och utvecklingsarbetet. Ingen ska behöva känna sig otrygg i våra skolor.

Årets elevenkät har arbetats om något i förhållande till tidigare upplagor. Syftet är att låta Kunskapsförbundets Elevenkät bli så lik Skolinspektionens Skolenkät som möjligt. Skolenkäten är gymnasieskolorna ålagda att genomföra vissa år och vårt mål är att inte behöva utsätta eleverna för två snarlika enkäter samma år. Då vi har utmaningar med att motivera våra elever att besvara ens en enkät vi är övertygande om att fler enkäter inte hjälper i det avseendet. Då mätskalor och frågeställningar av den anledningen ser annorlunda ut i år är en direkt jämförelse av resultat mellan åren svår att göra. Några av de gamla enkätfrågorna har ändå bedömts som jämförbara med de nya, och därför räknats om till den nya skalan. Här följer ett par exempel: Vad gäller mått på elevernas upplevda trygghet visar en jämförelse av resultaten från 2016 och 2017 att gymnasieeleverna upplever en något större otrygghet 2017 än 2016 (från 3,56 till 3,34) medan förhållandena är de omvända för vuxeneleverna (från 3,55 till 3,62). Upplevelsen av studiero på lektionerna är oförändrad för gymnasieeleverna (2,84) men förbättrad för vuxeneleverna (från 3,22 till 3,32).

Inga dramatiska förändringar väntas i resultatbilden inom mätområdet "kvalitet" under återstående tiden av 2017. Resultaten behöver fortsätta följas under en serie av år för att framgångar och utmaningar ska framträda tydligare. Utmaningen ligger i att fortsätta arbeta systematiskt, långsiktigt och evidensbaserat med förbättringsarbetet. Då kommer våra elever att nå en allt bättre måluppfyllelse, vilket är det högsta syftet med Kunskapsförbundets utbildningsverksamhet.

II. EN ATTRAKTIV UTBILDNINGSAKTÖR

Kunskapsförbundet ska bygga ett starkt varumärke och vara det självklara valet för gymnasie- och vuxenutbildning i Trollhättan och Vänersborg.

Att vara en attraktiv utbildningsaktör innebär mer än att locka elever till våra gymnasieutbildningar. Det handlar också om att erbjuda alternativ för ett livslångt lärande inom vuxenutbildningen. Likaså handlar det om att vara en attraktiv arbetsgivare för att säkerställa framtida kompetensförsörjning och att vara en intressant samarbetsaktör för till exempel branscher, universitet och högskolor.

Under 2017 fortsätter Kunskapsförbundet att aktivt arbeta för att fler elever väljer våra gymnasieutbildningar. Ett särskilt fokus ligger också på att stärka arbetsgivarvarumärket för att behålla personal och attrahera nya medarbetare i en mycket konkurrensutsatt bransch.

Hur vet vi att vi är på väg att lyckas?

Svaren på de här frågeställningarna ger oss en bild av hur attraktiv Kunskapsförbundet är som utbildningsaktör:

- andelen elever som efter genomförd utbildning är nöjda och rekommenderar den
- andelen elever som tycker att studierna får avsedd verkan, det vill säga leder till arbete eller vidareutbildning

- andelen förstahandssökande till Kunskapsförbundet gymnasieutbildningar
- antalet sökanden från andra kommuner än Trollhättans stad och Vänersborgs kommun
- andelen elever som är nöjda med studieformer och studietider
- Kunskapsförbundets förmåga att erbjuda relevanta utbildningar för såväl individ som samhälle.
- andelen anställda som är nöjda med Kunskapsförbundet som arbetsgivare
- vilka bilder har branscher och samarbetsaktörer av Kunskapsförbundet
- vilka bilder har medlemskommunernas invånare av Kunskapsförbundet

Resultat

Nöjda elever

Årets elevenkät visar att en klar majoritet av eleverna upplever att deras utbildning lever upp till förväntningarna och de allra flesta kan

rekommendera sin skola. Det är mycket goda resultat även om vi ser ett något lite sämre resultat i jämförelse med förra årets elevenkät.

	Gymnasiet		Vuxenutbildningen	
	2016	2017	2016	2017
Jag upplever att utbildningen lever upp till mina förväntningar	3,15	2,84↓	3,39	3,32↓
Jag skulle rekommendera min skola	3,25	3,08↓	3,49	3,49

Resultat Kunskapsförbundets elevenkät 2017. Skala 1-4.

Intresset för gymnasieutbildningarna

Vad gäller intresset för att söka våra gymnasieutbildningar bedömer vi, utifrån siffrorna från preliminärantagningen i februari, att antalet förstahandssökande blir något större detta år än föregående.

Elever från andra kommuner

På gymnasiet hade vi läsåret 2016/2017 272 elever från andra kommuner än Vänersborg och Trollhättan som studerade på någon av våra utbildningar. Det motsvarar en procentsiffra på 9,4 procent. Eleverna kom främst från grannkommunerna Mellerud, Lilla Edet, Grästorp och Essunga men vi har även elever från olika delar av Sverige som reser till oss för att studera.

På våra yrkeshögskoleutbildningar är det ett stort antal elever som kommer från andra kommuner än Vänersborg och Trollhättan. Hösten 2017 är det cirka 200 elever som läser en yrkeshögskoleutbildning i Kunskapsförbundet och hälften av dessa kommer från andra kommuner. Göteborg och Uddevalla är de vanligaste kommunerna utanför Tvåstad som elever reser in från men elever kommer även från exempelvis Mellerud, Alingsås och Lidköping. En slutsats vi kan dra är att personer är beredda att resa ganska lång sträcka för att gå en utbildning som leder till arbete.

Uppskattat personalevent

Värdet av att samla all personal i vår organisation med jämna mellanrum framkommer inte minst i utvärderingen av årets personalevent. Över 90 % tyckte att eventet var bra och 87 % ansåg att föreläsningen kändes relevant för deras yrkesroll. I fritextsvaren ser vi också att många lyfter fram det positiva med att samla all personal inom Kunskapsförbundet och hur viktigt det är att träffa och prata med kollegor från andra skolor och utbildningar. Många uttryckte också att de, genom personaleventet, kände sig uppskattade av arbetsgivaren, kommentarer som ger kvitto på att gemenskap och vi-känsla ger arbetsglädje och inspiration.

"Att man upplevde känslan av att tillhöra ett stort varumärke, ett stort och viktigt företag. Jag kände mig uppvaktad och uppskattad! Det har jag saknat under alla mina år, som lärare." (Kommentar från utvärderingen av Personaleventet)

Är det intressant att söka jobb hos oss?

Under hela året sker rekryteringar till olika typer av tjänster inom Kunskapsförbundet. Rekryteringsbehovet ökar under våren och sommaren, då organisationen inför ett nytt läsår planeras och fastställs, vilket också är den period då rörligheten är som störst på lärares arbetsmarknad. Under andra perioden 2017 har Kunskapsförbundet annonserat 63 tjänster (68 förra perioden), varav 57 (62) på heltid. Av dessa 63 vakanser är 43 (42) lärartjänster, 3 (5) chefstjänster och 17 (20) övriga personalkategorier. 48 (44) tjänster är till vår gymnasieverksamhet medan vuxenutbildningen har annonserat 12 (18) vakanser under perioden.

Intresset för att söka våra tjänster är ett mått på hur attraktiva vi är som arbetsgivare och under 2017 har marknadsföringen av våra lediga tjänster främst gjorts i olika sociala medier med hjälp av målgruppsriktade annonser. En sammanställning av statistiken visar att de annonserade tjänsterna under perioden gav i snitt 16 sökande per annons. Motsvarande snitt förra perioden var 11,9. Fördelningen mellan kategorierna visar inte oväntat att vakanserna på övriga personalgrupper (som till exempel administrativa tjänster, bibliotek och strategiska tjänster) genererade högst genomsnittlig sökfrekvens med 38 (20) per annons. Ansökningarna till chefstjänsterna genererar ett medelvärde på 13 (13,4) per annons, medan lärarvakanserna visade en liten ökning i urvalet med 8,2 kandidater per tjänst under perioden, jämfört med 7,4 under tidigare period.

Även om vi ser en försiktigt positiv förändring i urvalet, så är arbetet med rekryteringsstrategier och arbetsgivarvarumärket en fortsatt prioriterad fråga. Ju bättre urval som rekryterande chef har att arbeta med, desto större sannolikhet att vi lyckas bemanna vår organisation med rätt personer på rätt plats, vilket i förlängningen ger effekt både på kvalitet, attraktivitet och effektivitet.

II. EN EFFEKTIV ORGANISATION

Kunskapsförbundets resurser ska användas så effektivt som möjligt för att bidra till att fylla förbundets syfte och nå det övergripande målet att alla elever ska nå alla mål.

Resurserna ska fördelas och prioriteras för att tillgodose verksamheternas behov och önskemål. Målet är inte att skapa vinst utan att tillgängliga resurser ska användas så kostnadseffektivt och ändamålsenligt som möjligt i enlighet med gällande lagar och regler för att nå förbundets mål.

Förbundet arbetar också för att säkerställa en långsiktig stabil ekonomi. Strävan är att ha ett positivt resultat som kan hjälpa till att finansiera investeringar. Under 2017 kommer Kunskapsförbundet att fortsätta fokusera på ekonomin och ha ett särskilt fokus på det interkommunala området och språkin introduktionen på gymnasiet.

Hur vet vi att vi är på väg att lyckas?

Genom kartläggning av dessa områden ges en bild av hur resurserna används och hur väl vi når en långsiktig stabil ekonomi:

- lokalanvändning
- personalförsörjning
- andelen lärare som har lärarexamen och som undervisar inom sina behörigheter
- intäkterna ska minst uppgå till kostnaderna och samtliga verksamheter ska hålla budget
- investeringar ska finansieras med egna medel

Resultat

Kunskapsförbundet har under lång tid arbetat för att få mer flexibla och attraktiva lokaler. Under 2016 slutfördes ombyggnationerna av Birger Sjöbergsgymnasiet och Nils Ericsonsgymnasiet. Ombyggnationerna har lett till att antalet kvadratmeter per elev minskat, men det ger bara viss ekonomisk effekt eftersom Kunskapsförbundet får en högre hyreskostnad för ombyggda lokalerna. Tyvärr finns det inga nationella mått att jämföra med för att se om lokalerna används effektivt men "antalet kvadratmeter per elev"

är nu på samma nivå som när gymnasiet hade stora elevkullar, det vill säga åren 2005-2008.

I måtten "antal lärare per 100 elever" och "undervisningskostnad per elev" ingår förutom gymnasiet även de mer personaltäta verksamheterna gymnasiesärskolan och introduktionsprogrammen. Antal lärare per 100 elever tas fram i oktober varje år. Måtten har minskat under flera år och gymnasiet ligger nu på samma nivå som innan förbundet startade vilket är lägre än genomsnittet i riket. Nyckeltalen för gymnasiesärskolan och introduktionsprogrammen har däremot varit oförändrade under flera år. Under 2017 förväntas inga stora förändringar jämfört med 2016.

Måttet "undervisningskostnaden per elev" förväntas öka något jämfört med 2016 på grund av löneökningar.

Det är effektivt att ha rätt kompetens på rätt position i en organisation. Majoriteten av de anställda i Kunskapsförbundet är lärare. Vi använder därför andelen legitimerade lärare som indikator för att mäta vår effektivitet i det här avseendet. I takt med att Skolverket behandlar ansökningar om lärarlegitimation så ökar även andelen legitimerade lärare i förbundet. Det finns en viss risk inom vissa grupper av lärare, där det råder särskilt stor kompetensbrist, att vi tvingas anställa obehöriga lärare på visstidsanställningar. Det kan exempelvis gälla lärare inom svenska som andraspråk, där vi ser ett snabbt ökande behov som medför snabba tillsättningar av tjänster. Detta kan, i det korta perspektivet, sänka andelen legitimerade lärare i förbundet något, men målsättningen är så klart att hitta behöriga lärare och permanenta tjänsterna även inom dessa ämnesområden.

Finansiella mål

Intäkterna ska minst uppgå till kostnaderna och samtliga verksamheter ska hålla budget

I årets prognos är intäkterna högre än kostnaderna och överskottet beräknas till 11 222 tkr. Alla verksamheter visar ett

nollresultat eller ett överskott och det innebär att målet nås.

Investeringar ska finansieras med egna medel

Målet innebär att Kunskapsförbundet inte ska ta lån för att kunna investera. Investeringarna ska finansieras genom årets resultat och avskrivningar på tidigare inköpta

investeringar. Årets planerade investeringar kommer finansieras med egna medel och inga lån behövs.

EKONOMISK ANALYS

Vid bildandet 2013 tog Kunskapsförbundet över ett ekonomiskt underskott från kommunernas verksamheter.

Kunskapsförbundet har jobbat för att minska underskottet och i syfte att bevara möjligheterna till god lärandekvalitet har ett omstruktureringsarbete pågått i flera år. Fokus har varit att spara på sådant som troligtvis inte påverkar elevernas möjligheter till ett förbättrat lärande negativt, till exempel lokaler. Förbundet har hittills gjort besparingar genom att gå ur lokaler, slå samman gymnasieutbildningar och minska lärartätheten.

I november 2015 beslutade direktionen att inga fler neddragningar kan ske och samtidigt begärdes ett utökat förbundsbidrag med 16,2 miljoner kronor för att kunna bedriva alla verksamheter exklusive språkinstruktionen på samma nivå som hösten 2015.

Förbundsbidraget 2017 har justerats enligt följande:

- Utökning med 16 mkr enligt direktionens begäran.
- Utökning med 5,9 mkr på grund av målgruppsförändringen (fler personer i åldern 16-18 år)
- Utökning med 10 mkr, lön- och inflationsuppräknings

- Minskning med 0,9 mkr, lokalbesparing Uppdragsersättningen har utökats med 5 mkr på grund av den nya rättighetslagstiftningen inom vuxenutbildningen som trädde i kraft 1 januari 2017. Dessutom förändrades regelverket kring yrkesvux inför 2017 och det har lett till att medlemskommunerna utökade ersättningen.

I år är första gången i Kunskapsförbundets historia som årets resultat beräknas bli positivt redan i delårsrapporten. Resultatet bygger på de prognoser som verksamheterna tagit fram. Vissa poster är mer osäkra och de kan förändras under hösten jämfört med nuvarande prognos. Exempel på sådana poster är:

- Elever som väljer andra skolor än Kunskapsförbundet
- Statsbidrag från Migrationsverket för nyanlända elever
- Statsbidrag inom vuxenutbildningen
- Ersättning för elever som går Sfi

Verksamheterna gör uppföljningar kontinuerligt för att snabbt upptäcka förändringar så att åtgärder kan vidtas för att klara årets budget.

FINANSIERING

Kunskapsförbundets finansieras till största delen av medlemskommunerna. Gymnasieverksamheten finansieras genom förbundsbidrag och den kommunala vuxenutbildningen genom särskilda uppdragsavtal som tecknas mellan förbundet och respektive förbundsmedlem. Förbundet bedriver också utbildningar som beviljats statsbidrag och uppdragsutbildningar som finansieras av uppdragsgivaren.

fördelning av förbundsbidrag och uppdragsersättning per verksamhet

Verksamhet	Förbundsbidrag, tkr	Uppdragsersättning, tkr
Direktion	1 002	98
Övergripande kostnader och förbunds kontor	26 007	3 523
Stöd och service	141 378	11 525
Gymnasieutbildningen	256 613	-
Vuxenutbildningen	-	60 201
Utökning yrkesvux *		5 498
Totalt	425 000	80 845

*Uppdragsersättningen från medlemskommunerna har under året utökats med 5 498 tkr jämför med Mål- och resursplan 2017 på grund av ändrad lagstiftning inom yrkesvux.

DRIFTSREDOVISNING

Förbundsbidrag och uppdragsersättning

Tkr	Budget 2017	Periodiserad budget	Bokfört augusti	Avvikelse mot periodiserad budget	Prognos-avvikelse helår	Bokfört 2016
Intäkter						
Förbundsbidrag	425 000	283 333	283 328	-5	0	423 142
Uppdragsersättning	80 845	53 897	53 897	0	0	68 640
Summa intäkter	505 845	337 230	337 225	-5	0	491 782

Verksamheterna

Tkr	Budget 2017	Periodiserad budget	Bokförd nettokostnad augusti	Avvikelse mot periodiserad budget	Prognos-avvikelse helår	Bokförd kostnad i % av budget
Direktion	1 100	733	606	127	0	55%
Förbunds kontor	29 530	19 687	18 140	1 547	1 000	61%
Gymnasiet	256 613	171 075	166 587	4 488	3 000	65%
Vuxenutbildningen	65 699	43 799	43 759	40	0	67%
Stöd och service	152 903	101 935	96 911	5 024	0	63%
Summa	505 845	337 230	326 003	11 227	4 000	64%

Verksamheterna visar per den 31 augusti ett överskott på 11 227 tkr. Kostnaderna är inte jämt fördelade över året. Årets löneökningar gäller för april-december och det innebär att kostnaderna blir högre under hösten jämfört med våren. Under sommaren ökar personalkostnader när semester- och ferielöner utbetalas. Kostnaderna för läromedel är normalt lägre under våren och beräknas öka under hösten i samband med läsårsstart. Kostnader för måltider, skolbusskort samt inackordering. uppkommer under vår- och höstterminen när elever är på plats, men inte under sommaren.

INVESTERINGSREDOVISNING

Kunskapsförbundets investeringsbudget är på 8 600 tkr. Liksom tidigare år görs inköp av möbler och utrustning till de tre gymnasieskolorna. Hittills har inköp gjorts motsvarande 4 221 tkr och i slutet på året beräknas inköpen ligga i nivå med budgeten eller strax över.

Verksamhetsberättelser per verksamhet

DIREKTION

Ordförande: Maud Bengtsson (S)
Vice ordförande: Kenneth Borgmalm (S)
2:e vice ordförande: Sofia Lindholm (C)

Direktionen består av 14 ledamöter och 14 ersättare. Varje medlemskommun har utsett sju ledamöter och sju ersättare.

Verksamhetsbeskrivning

Direktionen, tillika styrelsen, är det högsta beslutande organet i Kunskapsförbundet Väst och har det yttersta ansvaret för förbundets verksamhet. I juridisk bemärkelse är direktionen enligt kommunallagen både den beslutande församlingen (detsamma som kommunens fullmäktige) och styrelse. I delegationsordningen framgår de ärenden där direktionens beslutanderätt har delegerats.

Händelser under året

Direktionen har hittills i år haft sex ordinarie sammanträden. Utöver dessa möten har en arbetsgrupp, med uppdrag att se över arbetet med mål- och resursplanen, träffats vid fyra tillfällen och diskuterat mål, resursfördelningsmodell och direktionens möjligheter till rapporter och uppföljningar enligt årshjulet som finns i Mål- och resursplanen.

Ekonomisk analys

Tkr	Budget 2017	Periodiserad budget	Bokfört augusti	Avvikelse mot		Bokfört 2016
				periodiserad budget	Prognos-avvikelse helår	
Intäkter						
Övriga intäkter	0	0	1	1	0	0
Summa intäkter	0	0	1	1	0	0
Kostnader						
Personalkostnader	975	650	578	72	0	918
Övriga kostnader	125	83	29	54	0	21
Lokalkostnader						
Kapitalkostnader						
Summa kostnader	1 100	733	607	126	0	939
Netto	1 100	733	606	127	0	939

Direktionen visar ett överskott på 127 tkr per den 31 augusti. Kostnaderna för sammanträdesarvodet och förlorad arbetsinkomst är inte jämt fördelade över året

eftersom direktionen inte har några möten under sommarmånaderna. Kostnaderna beräknas öka under hösten och årets resultat beräknas hamna i nivå med budget.

FÖRBUNDSKONTOR

Förbundsdirektör: Johan Olofson

Verksamhetsbeskrivning

I Vänerparken i Vänersborg arbetar personerna som utgör Kunskapsförbundets förbundskontor. Den förbundsgemensamma administrationen, förbundskontoret, arbetar strategiskt med ledning av förbundet och består av kvalificerade stödfunktioner inom de små avdelningarna, personal, ekonomi, kommunikation och kansli samt utveckling. Förbundskontorets arbete kan jämföras med arbetet som görs på kommunernas kommunlednings- och skolförvaltningskontor.

Inom verksamheten förbundskontor redovisas även förbundsgemensamma kostnader som såsom försäkringar och pensionskostnader.

Händelser under året

Förutom att vara ett stöd i det vardagliga arbetet, fortsätter förbundskontoret med att arbeta fram policys, riktlinjer och rutiner inom områdena ekonomi, personal, kommunikation, ärendehantering med mera.

Ett nytt ekonomisystem upphandlades under 2016 och arbetet med införandet pågår. Systemet beräknas vara i drift 1 januari 2018.

Ekonomisk analys

Tkr	Budget 2017	Periodiserad budget	Bokfört augusti	Avvikelse mot periodiserad budget	Prognos-avvikelse helår	Bokfört 2016
Intäkter						
Övriga intäkter	2 295	1 530	1 621	91	0	2 252
Summa intäkter	2 295	1 530	1 621	91	0	2 252
Kostnader						
Personalkostnader	22 416	14 944	14 099	845	900	16 943
Övriga kostnader	8 485	5 657	5 130	527	0	7998
Lokalkostnader	670	447	439	8	0	666
Kapitalkostnader	254	169	93	76	100	140
Summa kostnader	31 825	21 217	19 761	1 456	1 000	25 747
Netto	29 530	19 687	18 140	1 547	1 000	23 495

Förbundskontoret redovisar ett överskott på 1 547 tkr per den 31 augusti.

Personalkostnaderna visar ett överskott eftersom det under våren funnits vakanta tjänster och tjänstledigheter bland förstelärare och administrationen.

En annan förklaring är att det i budgeten finns avsatt pengar för en ökning av förbundets

pensionskostnader. Pensionsprognosen i augusti visar lägre kostnader än budgeterat.

Prognosen för 2017 beräknas till ett överskott med 1 000 tkr.

GYMNASIESKOLAN

Verksamhetschef: Camilla Kauffeldt

Verksamhetsbeskrivning

På förbundets tre gymnasieskolor finns drygt 2 900 elever. Gymnasiet omfattar 16 nationella program och några program finns i både Trollhättan och Vänersborg. Gymnasiesärskolan är förlagd till Magnus Åbergsgymnasiet men är från höstterminsstarten 2017 integrerad på alla tre skolorna.

Introduktionsprogrammen (IM) har olika inriktningar och finns även de, lokalintegrerade i de tre verksamheterna.

Antagning läsåret 2017/ 2018

Program	Antal 2016	Antal 2017
Barn och Fritid	28	39
Bygg och anläggning	58	54
Ekonomi	69	79
El och energi	50	39
Estet musik	25	24
Fordon	18	7
Handel	31	19
Hotell och Turism	0	15
Humanist	0	4
Industri	26	32
Natur	97	148
Restaurang och Livsmedel	10	14
Samhäll	79	88
Teknik	129	131
VVS	19	16
Vård och Omsorg	54	58
Lärling	22	21
Summa	715	788

Intresset för de naturvetenskapliga och tekniska programmen håller i sig och ökar. Industritekniska programmet fyller samtliga 32 utbildningsplatser och den minskning som befarades på Fordonsprogrammet efter preliminär ansökan blev verklighet. För att kunna behålla personaltätheten och utveckla kvalitén för eleverna på Fordonsprogrammet pågår ett samarbete med Yrkesintroduktion (IMYRK) fordon och Gymnasiesärskolans Fordonsprogram.

Totalt ökar antalet elever på förbundets gymnasieskolor med nära 100 elever. År 2016 fanns 2 817 elever och i år finns 2 915 elever.

Förändringar i elevstrukturerna på skolorna kommer kräva att skolorna anpassar verksamheten och skapar möjligheter för utökat stöd och strukturer för överlämningar som fångar upp alla elevers behov. Elevhälsoteamen, modersmålsundervisningen och modersmålsstödet ses nu över och behöver anpassas till den elevgrupp som kommer.

Introduktionsprogrammen

Antalet elever som inte blir behöriga till nationellt program på gymnasiet är fortsatt hög. Språkinstruktionen är det största av IM-programmen och elevtalen där ökar fortfarande.

Introduktionsprogrammen	Trollhättan	Vänersborg	Alla
IMIND	79	37	116
IMPREP	15	12	27
SPRINT	250	222	472
IMYRK	27	23	50
Summa	371	294	665

Elevtalen på Språkinstruktionen (SPRINT) ökar fortfarande och ligger på cirka 455 elever. Fler elever är på väg in när Migrationsverket gör sina kommunplaceringar och stänger boenden. Fler kommuner köper även platser till sina elever av förbundet. SPRINT utvecklar sitt samarbete med Sfi och yrkesprogrammen för att kunna erbjuda fler utbildningsmöjligheter.

IMYRK-utbildningarna har ett ökat intresse. De förläggs också närmre de nationella programmen för att samarbete och samutnyttjande av kompetenser ska underlättas.

IMPREP har startats på båda orterna för elever som är nära att nå behörighet till nationellt program.

Gymnasiesärskolan

Förra året hade gymnasiesärskolan 84 elever och i år finns 85 elever. Kunskapsförbundets gymnasiesärskola är en av de största i landet. Den har vuxit de sista åren och är i stort behov av fler lokaler. Gymnasiesärskolans nationella program integreras i den övriga verksamheten i större utsträckning för att skapa fler möjligheter för eleverna att befinna sig i ett större sammanhang.

Storleken på gymnasieskolorna

Elevantalen på skolorna förändras. Störst av gymnasieskolorna är Birger Sjöbergsgymnasiet med 1 112 elever fördelade på tio program och ett stort IM. Nils Ericsonsgymnasiet är näst störst med 954 elever fördelade på fem nationella program samt IM och Lärling. Magnus Åbergsgymnasiet är minst med 790 elever fördelade på tre stora program och fyra små samt IM.

Händelser under året

Rekrytering

Inför läsårsstarten hade Kunskapsförbundet ett flertal tjänster vakanta. Rekryteringen av dessa har varit fortsatt relativt enkel med flera behöriga sökande till tjänsterna. Vissa ämnen är dock svårare att rekrytera till:

- Matematik
- Fysik
- Svenska som andraspråk
- Kemi
- Vissa yrkesämnen

Rekrytering och kompetensförsörjning kommer att behöva vara en fokusfråga i framtiden då lärarbristen kommer att öka i fler ämnen och attraktiviteten som arbetsgivare kommer att vara avgörande.

I dagsläget har cirka 80 % av lärarna uppvisat legitimation. De övriga tillhör gruppen obehöriga eller en av grupperna där legitimation inte är ett krav som till exempel yrkeslärare. Störst andel obehöriga återfinns på Språkinstruktionen.

Samverkan med grundskolorna

Ett samarbete med grundskolorna i Vänersborg och Trollhättan är påbörjat för att nå en högre likvärdighet samt för att skapa ett kollegialt lärande mellan rektorsgrupperna. Områden som är identifierade som gemensamma utvecklingsfrågor är:

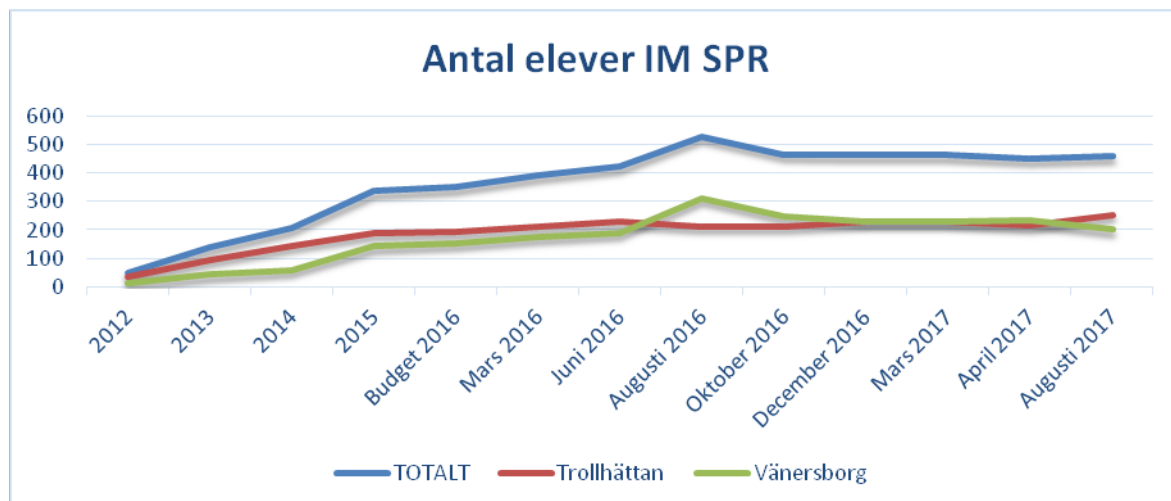
- Nyanländas lärande
- Överlämningar
- Frånvarorutiner
- Vägledning

Nyckeltal

Elevtal per program och skola 2016 och hösten 2017

Program	Totalt 2016	Hösten 2017	Birger Sjöberg-gymnasiet	Magnus Åbergs-gymnasiet	Nils Ericsons-gymnasiet
Bygg- och anläggningsprogrammet	142	158		158	
Barn- och fritidsprogrammet	88	97	97		
El- och energiprogrammet	57	118	118		
Ekonomiprogrammet	330	222	78	144	
Estetiska programmet - estetik, bild, dans	9	-			
Estetiska programmet - musik	57	45	18	27	
Estetiska programmet - spetsutbildning musik	44	42	42		
Fordons- och transportprogrammet	46	40	40		
Handels- och administrationsprogrammet	93	73		73	
Hotell- och turismprogrammet	29	27		27	
Humanistiska programmet	15	11	11		
Industri tekniska programmet	73	90			90
Naturvetenskapsprogrammet	286	341	84		257
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	48	41		41	
Samhällsvetenskapsprogrammet	257	254	122	132	
Teknikprogrammet	362	376	129		247
VVS- och fastighetsprogrammet	31	47			47
Vård- och omsorgsprogrammet	158	158	79		79
Lärlingsprogrammet	39	51			51
Totalt nationella program	2 164	2 191	818	602	771
Introduktionsprogrammen (inkl. resursskola)	167	193	72		121
Introduktionsprogrammet Språkintröduktion	485	472	222	188	62
Gymnasiesärskolan	84	85		85	
Totalt	2 900	2 941	1 112	875	954

Sammanställning elevtal IM Språkintröduktion

Ekonomisk analys

Tkr	Budget 2017	Periodiserad budget	Bokfört augusti	Avvikelse mot periodiserad budget	Prognos-avvikelse helår	Bokfört 2016
Intäkter						
Interkommunala intäkter	3 000	2 000	2 299	299	400	3 236
Övriga intäkter	26 514	17 676	20 715	3 039	4 500	27 104
Summa intäkter	29 514	19 676	23 014	3 338	4 900	30 340
Kostnader						
Interkommunala kostnader	1 100	733	590	143	0	1 497
Personalkostnader	201 181	134 121	134 552	-431	-1 800	190 021
Köp från egen verksamhet	58 171	38 781	38 781	0	0	56 538
Övriga kostnader	22 475	14 983	13 476	1 507	0	26 673
Kapitalkostnader	3 200	2 133	2 202	-69	-100	3 295
Summa kostnader	286 127	190 751	189 601	1 150	-1 900	278 024
Netto	256 613	171 075	166 587	4 488	3 000	247 684

Gymnasiet redovisar en positiv avvikelse för perioden på 4 488 tkr, vilket beror på att redovisade intäkter för perioden överstiger budget med 3 338 tkr, samtidigt som övriga kostnader understiger budgeterad nivå med 1 150 tkr.

Intäkter utöver budget består främst av bidrag från Migrationsverket avseende ansökningar för asylsökande elever under 2016, där beslutat bidrag överstiger

uppbokad fordran. EU-bidrag och övriga statsbidrag ger också ett överskott. Personalkostnader ligger strax över budgeterad nivå och beror till övervägande del på IM Språkintröduktion. Övriga kostnader understiger budgeterad nivå och beror till övervägande del på en återbetalning från Västtrafik avseende 2016 års fakturerade kostnad för särskoletaxi. Resursfördelning för gymnasietts nationella program samt IM bygger på elevtal under våren samt en prognos för hösten. Modellen

utgår från programmens stuktur och innehåll samt antagande om optimala gruppstorlekar. Dock innebär höstens elevtal och gruppstorlekar utmaningar vad gäller möjligheter till optimala gruppstorlekar på vissa program under läsåret 2017/2018. Prognostiserat resultat för gymnasiet totalt, exklusive IM språkintröduktion, är i nivå med budget.

För Språkintröduktionen är prognosen fortfarande osäker vad gäller bidrag för asylsökande elever. Samtliga ansökningar för 2016 har nu beslutats och ger ett överskott under 2017, på grund av en försiktig värdering av ansökan. Kostnaderna för

främst personal, men även läromedel och övrigt material överstiger budget då antalet elever har ökat i förhållande till budgeterad nivå. Det råder även en osäkerhet kring elevtalsutvecklingen under hösten.

Inom gymnasiesärskolan har det under våren gjorts en översyn av befintlig organisation och en anpassning av resursbehovet vad gäller personal. Under året förväntas de interkommunala intäkterna att öka något medan kostnaderna ligger i nivå med budget. Kostnaderna för skolskjuts ligger i nivå med budget, dock har det skett en återbetalning av den fakturerade kostnaden för 2016.

VUXENUTBILDNING

Verksamhetschef: Jan-Erik Aronsson

Verksamhetsbeskrivning

Vuxenutbildningen inom Kunskapsförbundet finns i Vänerparken i Vänersborg och på Nils Ericsonsskolan i Trollhättan. Nästan 3 000 elever studerar inom verksamheterna:

- Grundläggande vuxenutbildning
- Gymnasial nivå
- Utbildning i svenska för invandrare
- Särskild utbildning för vuxna
- Yrkeshögskola
- Högre utbildningar där Kunskapsförbundet inte är huvudman men fungerar som ett lärcentrum

Utöver detta bedriver vuxenutbildningen utbildningar som beviljats statsbidrag och uppdragsutbildningar som finansieras av uppdragsgivaren.

Vuxenutbildningen fortsätter att organisera verksamheten utifrån likvärdighet, det vill säga "en vuxenutbildning i två städer". Skolutveckling inom vuxenutbildningen tar ett ännu starkare avstamp för att garantera att elevernas engagemang, välbefinnande och lärande ständigt förbättras.

Vuxenutbildningens utvecklingsområden är:

- Likvärdighet
- Formativt förhållningssätt
- Media och informationskunnighet (MIK)
- Vuxenpedagogiskt förhållningssätt

Utöver vad som skrivs i statliga uppdrag och Kunskapsförbundets mål- och resursplan, ska vuxenutbildningen både inom egen verksamhet och i samverkan med andra bidra till att tillgodose arbetsmarknadens behov och att elevernas möjlighet till egen försörjning stöds. Avdelningen Individ och Samhälle arbetar främst med dessa uppdrag. De olika skolformerna levererar utbildning utifrån behoven.

Händelser under året

Strukturella utmaningar i vuxenutbildningen

Vuxenutbildningen prioriterar de utbildningarna som invånarna har rätt till enligt lag och dit hör skolformerna Sfi, grundläggande vuxenutbildning och grundläggande särvox. Under flera år har det varit stora volymökningar inom Sfi och det mesta tyder på att ökningen kommer att fortsätta om än inte i den omfattning som vi tidigare bedömt.

Enligt sökbilden inför hösten 2017 har fler kommuninvånare sökt utbildningar och kurser än det har funnits att tillgå. Exempelvis är vård och omsorg ett område där det finns en positiv arbetsmarknad men inte tillräckligt med utbildningsplatser.

Från januari 2017 finns en rättighetslagstiftning även för gymnasial vuxenutbildning. Den innebär att personer har rätt att gå utbildningar inom kommunal vuxenutbildning (komvux) för att kunna bli behörig till högskola eller yrkeshögskola. Den 2 juli trädde även studiestartstödet i kraft. Det ger kommuninvånare med låg utbildningsnivå en möjlighet att studera 50 veckor på heltid med studiestöd utan lånedel.

Utbildning i svenska för invandrare

Restad Gård är ett stort asylboende i Vänersborgs kommun och det medför ett stort behov av utbildningsplaster framförallt i Vänersborg.

Sfi erbjuder olika studieformer på dagtid, kvällstid och distansundervisning. Behovet av kvällsundervisning har ökat, då många elever har arbete, praktikplats eller instegsjobb. Det prövas olika undervisningsmodeller, som har visat sig mycket lyckosamma, och det har ökat genomströmningen från kursstart till att betyg sätts. Även Sfi kombinerat med yrkesutbildning genomförs.

Lärlingsutbildningen

Det har återigen varit möjligt att söka statsbidrag för gymnasial lärlingsutbildning för vuxna. Kunskapsförbundet har beviljats ett tjugotal platser för 2017.

Yrkesvux

Arbetsmarknaden efterfrågar personer som har utbildats inom yrkesvux. Genom ett samarbete med fyra kommuner i Dalsland och en kommunal medfinansiering har Kunskapsförbundet beviljats utbildningsplatser inom det nya regionala Yrkesvux. Sammanhållna utbildningar kommer att startas och bedrivs inom yrkesområden under 2017.

Yrkeshögskoleutbildning

I januari beviljade Myndigheten för yrkeshögskolan tre av Vuxenutbildningens ansökningar om att starta och bedriva yrkeshögskoleutbildning.

Följande utbildningar genomförs under 2017:

- Filmarbetarutbildning 400 Yh-poäng
- Medicinsk sekreterare 400 Yh-poäng
- Specialistutbildad undersköterska akutsjukvård 200 Yh-poäng
- Underhållstekniker 300 Yh-poäng
- Integrationspedagog 400 Yh-poäng

Efterfrågan på utbildningarna inom vård och film är stor och som exempel har 163 personer sökt till utbildningen "Medicinsk sekreterare" som har 24 platser. Kunskapsförbundet har under hösten ansökt om att starta fler utbildningar.

Projekt som Vuxenutbildningen deltar i

Vuxenutbildningen deltar som partner i fyra olika ESF/Interreg projekt. Kobra, Pendlerbroen, Exportfrämjande integration samt Yggdrasil. Den gemensamma nämparen för projekten är en effektiv matchning av arbetsmarknadens behov av arbetskraft.

Nyckeltal

Heltidsplatser hösten 2017

	2016	2017 Totalt	2017 Trollhättan	2017 Vänersborg
Gruv	304	299	180	119
Gymnasieteoretiska	246	347	221	126
Yrkeskurser/yrkesvux	128	168	98	70
Sfi	1 076	1 079	697	382
Särvux	63	62	51	12
Yh	64	176	20	156
Uppdragsutbildning	25	34	0	34
Högre utbildning	157	138	69	69
Trainee	0	21	16	5
Lärlingsutbildning	22	11	7	4
	2 085	2 336	1 359	977

(Siffrorna ovan anger heltidsberäkning och inte antalet elever som studerar i olika kurser.)

(* Siffrorna avser elever från andra kommuner än Trollhättan och Vänersborg)

(**Merparten av utbildningen ligger förlagd under höstterminen)

Ekonomisk analys

Tkr	Budget 2017	Periodiserad budget	Bokfört augusti	Avvikelse mot periodiserad budget	Prognos-avvikelse helår	Bokfört 2016
Intäkter						
Interkommunala intäkter	0		110	110	110	214
Övriga intäkter	48 287	32 191	30 085	-2 106	-2 710	48 716
Summa inäkter	48 287	32 191	30 195	-1 996	-2 600	48 930
Kostnader						
Personalkostnader	93 437	62 291	59 497	2 794	2 781	79 492
Interkommunala kostnader	0		0	0	0	146
Köp från egen verksamhet	13 636	9 091	9 091	0	0	13 120
Övriga kostnader	6 913	4 609	5 312	-703	-100	6 930
Kapitalkostnader	0		54	-54	-81	80
Summa kostnader	113 986	75 991	73 954	2 037	2 600	99 768
Netto	65 699	43 799	43 759	40	0	60 553

Vuxenutbildningen visar ett överskott för perioden på 40 tkr.

Intäkterna för hela året minskar enligt prognos med 2 600 tkr jämfört med budget och största anledningen till detta är minskat elevantal inom Sfi etablering. En ökning av dessa elever hade förutspåtts men istället syns en stagnering. En annan anledning är att inte hela ansökan för ett statsbidrag beviljades utan antalet elever minskades med 20, ett beslut som kom så sent som i maj. Dessutom fick vuxenutbildningen sent under året vetskap om minskade intäkter för 20 - 24 åringar. Ersättningen per elev har minskat vilket var oklart när budgeten gjordes. Denna ersättning har praktiskt taget varit orörd under flera år tillbaka. Dessa intäktssänkningar innebär givetvis utmaningar.

Personalkostnaderna prognostiseras till ett överskott jämfört med budget på 2 781 tkr. Detta är en effekt av de minskade intäkterna eftersom personalstyrkan måste anpassas utifrån detta. Effekten blir minskad kvalitet, genom att till exempel skjuta en rekrytering av en specialpedagog på framtiden. Övriga kostnader beräknas bli högre än budgeterat

och en anledning är ett stort behov av fler datorer. Kostnaderna för distansutbildningar har också ökat. Detta kan vara en effekt av rättighetslagstiftningen inom den gymnasiala vuxenutbildningen som trädde i kraft den 1 januari 2017. Det har visat sig att efterfrågan varit större än vad som uppskattats.

Vuxenutbildningens prognos för 2017 visar ett nollresultat. Ett minskat inflöde av Sfi inom etableringsuppdraget skulle kunna förändra prognosen negativt. Denna post är mycket svår att prognostisera och uppföljningar sker månadsvis för att kostnaderna ska kunna anpassas därefter.

Andra risker kan vara elevavhopp inom Yrkesvux. Statsbidragen baseras på antal avslutade kurser och inte antal elever. Det innebär att förbundet blir återbetalnings-skyldiga om inte avslutade kurser stämmer med ansökan. Detta är en risk som komvux brukar få leva med, men i år finns mindre marginaler på grund av minskade intäkter inom andra områden.

STÖD OCH SERVICE

Verksamhetschef: Lena Hansson

Verksamhetsbeskrivning

När Kunskapsförbundet startades skapades ett verksamhetsområde för stöd och service för att effektivisera och höja kvaliteten på alla stödjande funktioner. Detta för att ge gymnasieskola och vuxenutbildning möjlighet att fokusera på den pedagogiska uppgiften.

I området ingår ansvar för lokaler, administration, IT, telefoni, vaktmästeri, lokalvård, skolmåltider, café, elevresor, och det interkommunala området för gymnasiet. Elevresor och interkommunalt för gymnasiesärskolan ligger på gymnasiesärskolans rektor.

Händelser under året

IT

Allt större krav ställs på tillgången av IT-utrustning även för personal. Grupper som tidigare inte använde dator i sitt arbete som lokalvård och måltidspersonal, måste idag ha tillgång till dator. Personalregistreringsprogrammet Medvind kräver att närvaro, ledighetsansökningar med mera hanteras digitalt. På intranätet finns också information som alla måste få tillgång till. Det har medfört att antalet personaldatorer i förbundet har utökats.

En översyn pågår för att se om modern teknik kan leda till färre och säkrare utskrifter. Det kan i sin tur leda till att behovet av skrivare och mängden kopieringspapper minskar. En kartläggning och översyn av programvaror görs dels för att effektivisera men framförallt för att programmen ska stämma överens med användandet.

Vuxenutbildningen har köpt in så kallade cromebooks på försök vilket är ett billigare alternativ än en vanlig dator.

En ny IT-strateg har anställts. Han kartlägger området för att hitta lösningar som kan leda

till att vi blir mer kostnadseffektiva. Dessutom är målet att öka kvaliteten och säkerheten för användarna.

Lokaler

Nils Ericsonsgymnasiets (NE) ombyggnad var klar 2016. Det har dock varit en hel del detaljer som inte varit färdiga. Komplettering av möbler och utrustning pågår.

I planerna för ombyggnaden ingick att vuxenutbildningen skulle inrymmas i NE och den planeringen gjordes för flera år sedan. Nu när vuxenutbildningen flyttat in har vissa justeringar och omflyttningar gjorts som medfört ökade kostnader. Ett exempel är en caféfilial som har öppnats för att dämpa trycket på caféet.

Gymnasiesärskolans fastighetsprogram behöver flytta och en utredning pågår där flera alternativ tas fram. Anledningen är främst av pedagogiska skäl men också på grund av ökat elevantal som gör att det blir trångt i befintliga lokaler på Magnus Åbergsgymnasiet.

Ombyggnaden av Birger Sjöbergsgymnasiet startade vid årsskiftet 2014-2015 och hela ombyggnaden var färdig sommaren 2016. Investering av möbler och inredning har spridits ut över flera år och inköp kommer att ske under året.

Magnus Åbergsgymnasiet är den enda av våra gymnasieskolor som inte har byggts om men flera förändringar har gjorts eller kommer att göras. Förslag på ombyggnad av Byggprogrammets lokaler på Magnus Åbergsgymnasiet har tagits fram för att anpassa lokalerna till gymnasiereformen (GY-2011) men också för att effektivisera nyttjandet och för att få in måleriinriktningen i samma byggnad. Projektering pågår. En ny reception har byggts i anslutning till entrén för att förbättra servicen. Ett kontorslandskap för rektorerna har skapats av ett

klassrum i anslutning till receptionen. Det är en av åtgärderna för att göra skolan säkrare. Ombyggnad av larm så att det är heltäckande i hela skolan och kodlås på fler dörrar samt vissa avspärningar av infarter till skolan är andra åtgärder som också vidtagits för att förbättra säkerheten.

El- och energiprogrammet har flyttat till Birger Sjöbergsgymnasiet i höst. Det har inneburit flyttkostnader samt viss anpassning av lokalerna på Birger Sjöbergsgymnasiet. Eldistributionskurserna är kvar på Magnus Åbergsgymnasiet men ska flytta 2018. Lokalerna på Magnus Åbergsgymnasiet byggs om för att anpassas till flexibla teorilokaler som i första skedet ska användas av språkinstruktionen. Dessa ska vara färdiga för inflyttning vecka 44.

Hjortmosseskolan har flyttat in i Mediahuset. Det har inneburit flyttkostnader för tömning av lokalerna samt vissa anpassningar för bildlokalerna som flyttats till andra delar av skolan.

Vuxenutbildningen har från och med halvårsskiftet flyttat in i T-huset på Nils Ericsonsgymnasiet (där Hjortmosseskolan varit). Vuxenutbildningen har också utökat med plan 8 i Vänerparken. Det har medfört kostnader för anpassning av lokalerna samt investering i möbler, IT och annan inredning. Det kommer att ske omflyttningar i huset när organisationen är beslutad vilket också kommer att innebära vissa anpassningar.

Nyckeltal

Interkommunalt flöde

	2016	Våren 2017	Prognos Hösten 2017	Genomsnitt 2017
Elever från Trollhättan och Vänersborg som studerar i andra kommuner eller friskolor	1 081	1 086	1 134	1 110
Elever från andra kommuner som studerar i Kunskapsförbundet	266	280	326	303

Det interkommunala området består av kostnader för de gymnasieelever som är folkbokförda i Trollhättan och Vänersborg men går i andra gymnasieskolor eller friskolor utanför Kunskapsförbundet.

Området hanterar också intäkter för de gymnasieelever som går i Kunskapsförbundets skolor och är folkbokförda i andra kommuner. Elever från andra kommuner ökar under hösten på

grund av att Lilla Edet köper utbildningsplatser för elever som går Språkinstruktion.

Ekonomisk analys

Tkr	Budget 2017	Periodiserad budget	Bokfört augusti	Avvikelse mot periodiserad budget	Prognos-avvikelse helår	Bokfört 2016
Intäkter						
Interkommunala intäkter	34 500	23 000	23 000	0	0	34 538
Intäkter från egen verksamhet	71 807	47 871	47 871	0	0	68 658
Övriga intäkter	2 906	1 937	2 642	705	900	4 726
Summa intäkter	109 213	72 809	73 513	704	900	107 922
Kostnader						
Interkommunala kostnader	109 036	72 691	72 672	19	0	106 896
Personalkostnader	35 793	23 862	23 316	546	700	33 638
Övriga kostnader	44 830	29 887	26 348	3 539	-700	44 019
Lokalkostnader	70 357	46 905	45 529	1 376	900	69 353
Kapitalkostnader	2 100	1 400	2 559	-1 159	-1 800	2 793
Summa kostnader	262 116	174 744	170 424	4 321	-900	256 699
Netto	152 903	101 935	96 911	5 025	0	148 777

Stöd och service redovisar ett överskott på 5 025 tkr per den 31 augusti.

Till följd av utökade lokaler i Vänerparken kommer lokalkostnader att öka under andra halvåret. De utökade lokalerna medför även kostnader för renovering och anpassning till bättre skolmiljö. Det råder viss osäkerhet i vilken takt denna anpassning kommer att ske i, vilket gör att prognosen för de kostnader som uppstår i år är något oviss.

Övriga kostnader som inte är jämt fördelade över året och påverkar avvikelsen mot budget i positiv bemärkelse är kostnader för måltider, skolbusskort samt inackordering. Dessa kostnader uppkommer under vår- och höstterminen när elever är på plats, men inte under sommaren. Vår budget är

periodiserad i tolfte delar och därav uppstår en positiv avvikelse mot budget i bokslutet per augusti.

Prognosen för de interkommunala intäkterna och kostnaderna förväntas hålla budget baserat på antagningssiffror per 31 augusti. En viss osäkerhet finns i prognosen då antalet IM-elever med hemkommun Trollhättan eller Vänersborg ökar i skolor utanför Kunska församlingen. Dessa elever söker utanför ordinarie antagningsförfarande och det skrivs enskilda kontrakt med varje skola. Då det handlar om stora summor per elev kan få elever göra stor skillnad.

Verksamhetens resultat för 2017 beräknas vara i nivå med budget.

Ekonomiska sammanställningar

RESULTATRÄKNING

Tkr	Not	Augusti 2016	Augusti 2017	Bokslut 2016	Budget 2017	Prognos 2017
Verksamhetens intäkter	1	401 572	417 558	610 903	617 167	620 367
<i>varav jämförelsestörande post</i>	1	12 978		12 978		
Verksamhetens kostnader	2	-379 219	-401 289	-584 425	-611 393	-608 712
Avskrivningar	3	-3 920	-4 908	-6 309	-5 554	-7 435
Verksamhetens nettokostnad		18 433	11 361	20 169	220	4 220
Finansiella intäkter	4	21	5	32		
Finansiella kostnader	5	-81	-144	-151	-220	-220
PERIODENS RESULTAT		18 372	11 222	20 050	0	4 000

KASSAFLÖDESANALYS

Tkr	Not	Augusti 2016	Augusti 2017	Bokslut 2016	Prognos 2017
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Resultat efter finansiella poster		18 372	11 222	20 050	4 000
<i>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</i>					
Direktbokning eget kapital		-	-	-	
Avskrivningar av anläggningstillgångar	3	3 920	4 908	6 309	7 435
Avsättning till pensioner	9	674	1 683	2 010	1 603
Övrig justeringspost					
Ökning (-) / minskning (+) av kortfristiga fordringar		-48 740	-4 294	-29 126	273
Ökning (-) / minskning (+) av kortfristiga skulder		40 469	-5 111	19 144	-272
Medel från den löpande verksamheten		-3 677	-2 814	18 386	13 039
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	6	-5 905	-4 221	-9 688	-8 600
Försäljning av materiella anläggningstillgångar					
Medel från investeringsverksamheten		-5 905	-4 221	-9 688	-8 600
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		-	-	-	-
Amortering av skuld	10	-	-	-2 735	-2 735
Medel från finansieringsverksamheten		-	-	-2 735	-2 735
ÅRETS KASSAFLÖDE		8 789	4 187	5 963	1 704
Likvida medel vid årets början		34 987	40 951	34 987	40 951
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT		43 776	45 138	40 951	42 655

BALANSRÄKNING

Tkr	Not	Augusti 2016	Augusti 2017	Bokslut 2016	Prognos 2017
Anläggningstillgångar					
Maskiner och inventarier	6	17 767	18 474	19 161	20 326
Summa anläggningstillgångar		17 767	18 474	19 161	20 326
Omsättningstillgångar					
Kundfordringar		64 776	42 769	53 837	52 488
Kortfristiga fordringar	7	43 502	50 188	34 826	32 314
Likvida medel	8	43 776	45 138	40 951	42 655
Summa omsättningstillgångar		152 054	138 095	129 614	127 457
TILLGÅNGAR		169 821	156 569	148 775	147 783
Eget kapital					
Ingående eget kapital		-12 979	7 072	-12 978	7 072
Periodens resultat		18 372	11 222	20 050	4 000
Summa eget kapital		5 393	18 294	7 052	11 072
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	9	6 368	9 387	7 704	7 803
Andra avsättningar				-	-
Skulder					
Långfristiga skulder	10	2 736	-	-	-
Kortfristig del av långfristiga skulder		2 735	2 735	2 735	-
Leverantörsskulder		3 759	6 944	24 688	21 788
Kortfristiga skulder	11	148 830	119 208	106 576	105 120
Summa avsättningar och skulder		164 428	138 275	141 703	136 711
EGET KAPITAL OCH SKULDER		169 821	156 569	148 775	147 783

REDOVISNINGSPRINCIPER

Externa redovisningsprinciper

Kunskapsförbundet Väst redovisning upprättas enligt kommunallagen och enligt kommunala redovisningslagen samt följer anvisningar och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning, RKR. I vissa fall, där praxis inte är enhetlig, görs vissa avsteg från rekommendationerna från normgivande organ. Dessa avsteg kommenteras nedan, under respektive rubrik. Förbundet följer också ett antal övergripande principer, såsom principen om pågående verksamhet, objektivitetsprincipen, försiktighetsprincipen, matchningsprincipen samt principen om öppenhet. Detta ger sammantaget en rättvisande bild av förbundets ekonomiska resultat och ställning på bokslutsdagen.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster är resultat av händelser eller transaktioner som inte är extraordinära men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder. Dessa redovisas i not.

Pensionsskuld

Pensionsförmåner som har intjänats från och med 2013-01-01 redovisas som en kostnad i resultaträkningen och som en avsättning i balansräkningen. Kostnaden för avsättningen har också belastats med särskild löneskatt på 24,26 %. Förbundets pensionskostnader och pensionsskuld grundar sig på Skandias beräkningar och prognoser. Prognosen för 2017 baserar sig på Skandias pensionsprognos som tog fram per den 31 augusti 2017.

Semesterlöneskuld, timlöneskuld

Semesterlöneskulden och övriga löneskulder till de anställda redovisas som en kortfristig skuld. De intjänade förmånerna har belastats med lagenliga arbetsgivaravgifter. Ingen förändring av semesterlöneskulden eller timlöneskulden har bokats under året.

Leasingavtal

Samtliga leasingavtal som Kunskapsförbundet har klassas som operationella och redovisas som kostnad i resultaträkningen löpande. Ett leasingavtal klassificeras som operationellt om det inte innebär att de ekonomiska fördelar och risker i allt väsentligt överförs till leasingtagaren.

Avskrivningar

En materiell anläggningstillgång ska redovisas som tillgång i balansräkningen när det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelarna kommer förbundet till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Anläggningstillgångar med begränsad nyttjandeperiod skrivs av systematiskt över denna nyttjandeperiod enligt en plan som fastställs vid anskaffningsvärdet, så kallad linjär avskrivning. Eventuellt restvärde utgör inte underlag för avskrivning.

I samband med bildandet av förbundet anskaffades samtliga inventarier och datorer som avsåg gymnasiet och vuxenutbildningen från Vänersborgs kommun och Trollhättans Stad (övertagna inventarier och datorer). Vad gäller dessa inventarier så har det gjorts en samlad bedömning av restvärdet där avskrivningstider på 2-5 år speglar kvarvarande nyttjandeperiod.

De olika avskrivningstiderna för investeringar är:

Övertagna inventarier	5 år
Övertagna datorer	2 år
Inventarier	5-10 år
Stadigvarande undervisningsmaterial	5 år
Datorer	2-3 år

NOTER

Not 1 Verksamhetens intäkter

Mkr	2016-08-31	2017-08-31
Bidrag	348,0	386,9
<i>Varav förbundsbidrag/uppdragsersättning</i>	<i>319,2</i>	<i>337,2</i>
Ägartillskott för att täcka föregående års underskott	13,0	-
Försäljningsintäkter material	9,7	4,9
Hysesintäkter	0,2	0,1
Avgifter och ersättningar	0,2	-
Interkommunala intäkter	22,3	23,4
Övriga intäkter	8,2	2,3
Summa	401,6	417,6

Not 2 Verksamhetens kostnader

Mkr	2016-08-31	2017-08-31
Löner	150,8	167,9
Pensionskostnader	8,0	9,5
Sociala avgifter och löneskatt	48,2	54,7
Anläggnings- och underhållsmaterial	2,3	1,1
Fastighetskostnader	1,4	2,4
Lokal- och markhyror	49,0	46,2
Köp av huvudverksamhet	68,4	73,3
Övriga tjänster	33,6	29,4
Lämnade bidrag	1,2	1,3
Material	16,3	15,5
Summa	379,2	401,3

Not 3 Avskrivningar

Mkr	2016-08-31	2017-08-31
Avskrivningar enligt plan	3,9	4,9
Nedskrivningar	-	-
Summa	3,9	4,9

Not 4 Finansiella intäkter

Mkr	2016-08-31	2017-08-31
Ränta på rörliga medel	-	-
Övriga ränteintäkter	-	-
Summa	-	-

Not 5 Finansiella kostnader

Mkr	2016-08-31	2017-08-31
Ränta på checkkredit och lån	0,1	0,1
Övriga räntekostnader	-	-
Summa	0,1	0,1

Not 6 Inventarier

Mkr	2016-08-31	2017-08-31
Ingående bokfört värde	40,8	50,5
Årets nyanskaffningar	5,9	4,2
<i>Utgående ackumulerade anskaffningsvärde</i>	<i>46,7</i>	<i>54,7</i>
Ingående avskrivningar	-25,0	-31,3
Årets avskrivningar	-3,9	-4,9
<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-28,9</i>	<i>-36,2</i>
Utgående redovisat värde	17,8	18,5

Not 7 Förutbetalda kostnader & Upplupna intäkter

Mkr	2016-08-31	2017-08-31
Upplupna intäkter och förutbetalda intäkter	24,1	50,2
Summa	43,5	50,2

Not 8 Likvida medel

Mkr	2016-08-31	2017-08-31
Kassa	-	-
Bank	0,2	0,1
Plusgiro	43,6	45,0
Summa	43,8	45,1

Not 9 Avsättningar för pensioner

Mkr	2016-08-31	2017-08-31
Ingående avsättning	5,7	7,7
Nyintjänad pension	0,6	1,4
Avsättning löneskatt	0,1	0,3
Utgående avsättning	6,4	9,4

Not 10 Långfristiga lån

Mkr	2016-08-31	2017-08-31
Reverslån Trollhättans Stad	2,7	-
Summa	2,7	-

<i>Amortering år 2013-2014</i>	5,4	5,4
<i>Amortering år 2015</i>	2,7	2,7
<i>Amortering år 2016</i>	2,7	2,7
<i>Amortering år 2017</i>	2,7	2,7
	13,7	13,7

<i>Ställda säkerheter</i>	<i>Inga</i>	<i>Inga</i>
<i>Ansvarsförbindelser</i>	<i>Inga</i>	<i>Inga</i>

Not 11 Kortfristiga skulder

Mkr	2016-08-31	2017-08-31
Semesterlöneskuld, ferielöneskuld m.m.	21,1	24,6
Löneskuld timanställda	0,6	0,5
Arbetsgivaravgift och preliminärskatt	11,0	12,0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	101,2	66,4
Pension avgiftsbestämd	7,3	8,0
Löneskatt pensioner	7,6	7,7
Övriga kortfristiga skulder		
Summa kortfristiga skulder	148,8	119,2

Begreppsförklaringar

Anläggningstillgångar är tillgångar som ska användas för en längre tidsperiod, till exempel byggnader, fordon, maskiner, värdepapper etc.

Ansvarsförbindelser är en upplysning till balansräkningen över ekonomiska åtaganden som inte redovisas som skuld eller avsättning i balansräkningen.

Avskrivningar är planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar för att fördela anskaffningskostnaden över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Avsättning utgörs av de betalningsförpliktelser som är säkra eller sannolika till sin existens och där det finns säkerhet beträffande beloppets storlek eller tidpunkten för betalning, till exempel avsättning för pensioner.

Balansräkning visar den ekonomiska ställningen vid årets slut uppdelat på tillgångar (anläggnings- och omsättningstillgångar), eget kapital, avsättningar samt skulder (lång- och kortfristiga skulder).

Bokfört värde är det värde som en tillgång är upptagen till i bokslutet.

Finansiella intäkter/kostnader redovisas under särskild rubrik i resultaträkningen, exempelvis ränteintäkter, utdelning, räntekostnader med mera.

Finansieringsanalysen beskriver betalningsflödet uppdelat på sektorerna löpande verksamhet, investeringar och finansiering och mynnar ut i förändring av likvida medel.

Finansnetto är finansiella intäkter minus finansiella kostnader.

Frisktal: Personer som inte har haft någon registrerad sjukdag under året.

Frånvarotid: Frånvaro från ordinarie arbetstid. Med ordinarie arbetstid avses all tid som ska

utföras enligt respektive anställds anställningsavtal, alltså inte faktisk arbetad tid. Avser månadsavlönade.

Eget kapital är totala tillgångar minus avsättningar och skulder (nettoförmögenhet). Det egna kapitalet har två beståndsdelar; anläggningskapital och rörelsekapital.

Extraordinära intäkter/kostnader saknar tydligt samband med ordinarie verksamhet och är av sådan art att de inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet samt uppgår till väsentligt belopp.

Investeringsredovisning redovisar in- och utbetalningar för årets nettoinvesteringar i till exempel fastigheter, anläggningar, maskiner och inventarier. Dessa tillgångar är avsedda att användas under en längre tidsperiod.

Jämförelsestörande poster är resultatet av händelser eller transaktioner som inte är extraordinära men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder.

Kortfristiga fordringar och skulder har en förfallotid på mindre än ett år från balansdagen. Likvida medel består av kontanter, banktillgodohavande, statskuldväxlar, bankcertifikat med mera.

Långfristiga fordringar och skulder har en förfallotid på mer än ett år efter balansdagen.

Långtidssjukfrånvaro: All sjukfrånvaro som är över 59 dagar i sjukperioden.

Löneskatt är skatt på pensionsförmåner till anställda.

Månadsanställd: Menas både tillsvidare- och visstidsanställda (vikarier, allmän visstidsanställning) med månadslön.

Omsättningstillgångar är tillgångar som förväntas innehåsa under kort tid, exempelvis kundfordringar och förråd. Dessa tillgångar kan på kort tid omsättas till likvida medel.

Periodisering innebär en fördelning av kostnader och intäkter på den redovisningsperiod till vilken de hör.

Personalomsättning: Antalet tillsvidareanställda som har slutat under perioden dividerat med det genomsnittliga antalet tillsvidareanställda.

Resultaträkning sammanfattar årets intäkter och kostnader och visar därmed hur förändringen av förbundets eget kapital framkommit. Denna förändring kan också beräknas genom att man jämför eget kapital i de senaste två årens balansräkningar.

Rörelsekapital är skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet är en del av det egna kapitalet.

Sjukfrånvaro: Den totala sjukfrånvaron i timmar omräknat till procent. Avser samtliga anställda, alltså både månads- och timavlönade.

Soliditet är eget kapital satt i relation till de totala tillgångarna. Visar hur stor del av de totala tillgångarna som finansieras med egna medel.

Tillsvidareanställd: En medarbetare med fast anställning. En anställning som enligt avtal pågår tills uppsägning sker från någon part. En tillsvidareanställning kan vara på hel- eller deltid.

Timavlönad: Avser tidsbegränsad anställning och är anställd per timme.

Visionen anger ett framtida, ej tidsbestämt, önskvärt tillstånd och talar om vart Kunskapsförbundet Väst är på väg.

Visstidsanställd: Anställd som från början har ett fastställt slutdatum. Det kan vara ett vikariat eller en allmän visstidsanställning så kallad AVA, på hel- eller deltid.

Årsarbetare: Samtliga anställda (hel- och deltider) omräknat till heltidstjänster. Årsarbetsbegreppet mäter överenskommen

sysselsättningsgrad och inte den verkliga arbetstiden.

Skolförkortningar:

BSG = Birger Sjöbergsgymnasiet
MÅG = Magnus Åbergsgymnasiet
NE = Nils Ericsonsgymnasiet

Programförkortningar gymnasiet

BA: Bygg- och anläggningsprogrammet
BF: Barn- och fritidsprogrammet
EE: El- och energiprogrammet
EK: Ekonomiprogrammet
ES: Estetiska programmet
ESMUS: Estetiska programmet inriktning musik
FT: Fordons- och transportprogrammet
FT: Fordon och transportprogrammet
HA: Handels- och administrationsprogrammet
HT: Hotell- och turismprogrammet
HA: Handels och administrationsprogrammet
HU: Humanistiska programmet
IM: Introduktionsprogrammet
IMIND: Introduktionsprogrammet individuellt val
IMPRO: Introduktionsprogrammet
IMSPR (SPRINT): Introduktionsprogrammet Språkintröduktion
IMYRK: Introduktionsprogrammet Yrkesintröduktion
IN: Industritekniska programmet
NA: Naturvetenskapsprogrammet
RL: Restaurang- och livsmedelsprogrammet
SA: Samhällsvetenskapsprogrammet
TE: Teknikprogrammet
VF: VVS- och fastighetsprogrammet
VO: Vård- och omsorgsprogrammet

Skolformer i vuxenutbildningen

Gruv = Grundläggande vuxenutbildning
Gyvux = Gymnasial vuxenutbildning
Yrkesvux = Yrkesinriktade kurser på gymnasial nivå inom den kommunala vuxenutbildningen
Lärlingsvux = Lärlingsutbildning för vuxna
Sfi = Utbildning i svenska för invandrare
Särvux = Särskild utbildning för vuxna
YH = Yrkeshögskola

KUNSKAPSFÖRBUNDET